

Zemljiški kataster – vprašanja in odgovori

Datum: 11.02.2021

Pripravi: GURS v sodelovanju z IZS in GIZ GI

V povezavi s skupnim dopisom GU, IZS in GIZ GI z dne 12.11.2019 vam sporočamo, da je mešana skupina obravnava prispele pobude, pripombe, vprašanja, ... in jih razdeli na:

- vprašanja, opozorila, pojasnila vezana na izvajanje postopkov v skladu s Pravilnikom o evidentiranju podatkov zemljiškega katastra in Tehničnimi specifikacijami,
- predlogi sprememb Tehničnih specifikacij in zakonodaje.

V tem dokumentu so objavljena Vprašanja, opozorila, pojasnila vezana na izvajanje postopkov v skladu s Pravilnikom o evidentiranju podatkov zemljiškega katastra in Tehničnimi specifikacijami.

V dokumentu so spremembe oziroma dopolnitve odgovorov označene.

Če je v tehničnih specifikacijah področje na katerega se nanaša odgovor vprašanje spremenjeno, odgovor ni popravljen (besedilo je v sivi barvi), ampak dopolnjen z navedbo številke tehničnih specifikacij in poglavja, ki daje odgovor na vprašanje ali novim odgovorom.

Primer:

ODGOVOR:

V zemljiškokatastrskem načrtu (ZKN) so prikazane meje parcel in zemljišč pod stavbo, ki imajo določene koordinate ZK točk. Meje parcel in zemljišč pod stavbo se v ZKN spremenijo z neposredno uporabo koordinat ZK točk.

(18.1.2021) V tehničnih specifikacijah št. 35311-26/2020-2552-2 z dne 4.1.2021, ki se začnejo uporabljati 15.2.2021 je poglavje »7. Izvajanje geodetskih storitev na območju lokacijsko izboljšanih podatkov« spremenjeno oz. dopolnjeno (glej točko 7.3 in 7.4).

KAZALO

1 Spreminjanje koordinat urejene meje – natančnejša določitev koordinat (meje) po 42.členu ZEN	1
2 Označitev meje – elaborat.....	2
3 Izračun površine parcele	3
4 Določitev ZK točke zelo blizu druge ZK točke	6
5 Opozorila in pojasnila – splošno, dopolnitev elaborata.....	6
6 Opozorila in pojasnila – skica, strokovno poročilo	8
7 Opozorila in pojasnila – vrste rabe in katastrske kulture.....	9
8 Označitev urejene meje	9
9 Evidentiranje sprememb v ZKN, lokacijska izboljšava	10

1 Spreminjanje koordinat urejene meje – natančnejša določitev koordinat (meje) po 42.členu ZEN

Opis dileme: Po transformaciji koordinat v D96/TM (jan. 2019) imajo ZKT na urejeni meji določene koordinate z METEN = 93. Na take urejene meje se navezujejo nove urejene meje, izvajajo parcelacije, izravnave meje. Eno od osnovnih pravil stroke je, da mora bit storitev opravljena v enem sistemu (zdaj to pomeni v D96/TM). Posledično morajo biti npr. nove ZKtočke parcelacije in točke urejene meje na katere se »pripinja« oziroma »navezuje« nova meja določene oz. izmerjene v D96/TM. Točke določene na liniji urejene meje, morajo biti tudi po izvedbi storitve na liniji.

VPRAŠANJE: Ali oziroma kdaj lahko spremenimo koordinate brez postopka natančnejše ureditev meje (42.člen ZEN)?

ODGOVOR:

Dosedanja pravila (še vedno veljajo):

Tako postopek evidentiranja urejene meje (kot tudi izvedba geodetske storitve ureditev dela meje), kot tudi postopek evidentiranja urejene meje zaradi natančnejše določitve koordinat ZKT (kot tudi izvedba geodetske storitve ureditev meje zaradi natančnejše določitve ZKT), se izvajata po določbah za ureditev meje in evidentiranja urejene meje (torej vabljenje vseh strank, pozivanje k izjavi, ustna obravnava, izdaja odločbe o evidentiranju,..). Razlika je le v tem, da v primeru, ko je podan zahtevek za evidentiranje urejene meje zaradi natančnejše določitve ZKT, geodetska uprava ne zavrne zahteve za evidentiranja iz razloga, ker je bila

meje predhodno že urejena. **Zato mora biti v zahtevi/zahtevku na dejstvo, da se zahteva evidentiranje urejene meje zaradi natančnejše določitve koordinat ZKT, posebej opozorjeno.**

O postopku natančnejše določitve koordinat ZKT (in natančnejše določitve meje) po 42. členu ZEN je bilo postavljeno vprašanje na izobraževanju za geodete z geodetsko izkaznico jeseni 2008. Odgovor se nahaja v dokumentu vprašanja in odgovori z dne 26.01.2009 in sicer po zap.št. 5 vezano na področje zemljiškega katastra (*opozorilo - upoštevajte spremembe glede določanja površine po tem datumu, glej odgovor št. 3 v tem dokumentu*).

Natančnejše določanje koordinat ZKT ureja tudi 27.člen Pravilnika o evidentiranju podatkov zemljiškega katastra.

Dodatno pojasnilo:

V primeru urejene meje:

- ki je bila v postopku določena s koordinatami v starem koordinatnem sistemu (D48/GK) z natančnostjo do 12 cm **in**
- ima zdaj določene koordinate v D96/TM s transformacijo z uporabo državnega modela transformacije V4.0 (upravni status= 0, 2 ali 9; METEN=93; TRANS=2), sprememba koordinat ne pomeni vedno natančnejšo določitev koordinat.

V postopku ureditve meje ali ureditve meje pred parcelacijo oz. parcelacije na to urejeno mejo, ali izravnavo urejene meje (v nadaljevanju teksta: v postopku), **izjemoma spremenimo koordinate (E, N) urejene meje** če:

- koordinate v postopku niso bile določene (gre za nekaj primerov, ko so bile meje določene v lokalnem koordinatnem sistemu, kasneje z odločbo določene kot dokončne oz. urejene) ali
- koordinate so bile v postopku določene s koordinatami v starem koordinatnem sistemu (D48/GK) z natančnostjo do 12 cm **in** imajo zdaj določene koordinate v D96/TM s transformacijo teh koordinat z uporabo državnega modela transformacije V4.0 (upravni status= 0, 1, 2 ali 9; METEN=93; TRANS=2) ali
- odpravimo napake v določitvi/izmeri koordinat.

To pomeni, da se v postopku izjemoma spremenijo koordinate E, N, **če so izpolnjeni zgoraj navedeni pogoji in je geodet na terenu ugotovil, da gre za isto točko in je ta točka še vedno na istem mestu.** V tem primeru ni potrebno izvesti postopka natančnejše določitve koordinat, saj gre samo za izmero koordinat v novem državnem koordinatnem sistemu D96/TM. Izvajalec geodetske storitve na terenu izmeri koordinate točk urejene meje z metodo METEN = 91, upravni status se ne spreminja. Če izravnavamo urejeno mejo, se spremenjene koordinate urejene meje upoštevajo pri preverjanju pogoja izravnave in izračunu površin.

Če so se spremenile koordinate mora biti v strokovnem poročilu pojasnjen oziroma utemeljen razlog za spremembo koordinat oziroma jasno navedena ugotovitev, da gre za isto točko na istem mestu.

Objavljeno 1.6.2019

2 Označitev meje – elaborat

Opis dileme:

Ali poglavja II. In III. Pravilnika o evidentiranju podatkov v zemljiškem katastru veljajo za vse geodetske storitve, tudi označitev meje, oziroma kdaj se za označitev meje izdelata elaborat geodetske storitve.

VPRAŠANJE:

- 1. Ali ločimo označitev meje, kjer se spreminjajo tudi koordinate ZK-točk (o čemer govorijo Tehnične specifikacije) in označitev meje, kjer se koordinate ne spreminjajo?**
- 2. Ali v primeru, da imamo samo označitev meje v naravi, brez spreminjanja koordinat, geodetsko podjetje izdelata samo tehnično poročilo?**

ODGOVOR:

V 31. člen pravilnika so določene posebnosti označitve meje zemljišč, vključno z vsebino tehničnega poročila označitve meje.

Označitev meje povzroči spremembe v naravi in lahko tudi spremembe podatkov v bazi (način označitve, po prehodu v D96/TM pa lahko tudi spremembo koordinat), izvaja jo lahko samo geodetsko podjetje, ki lahko izvaja geodetske storitve. Za zagotovitev strokovnega in pravilnega evidentiranja sprememb so predpisane obvezne sestavine elaborata geodetske storitve, označitev meje je ena izmed geodetskih storitev.

Večina označitev meje se izvede sočasno z drugimi postopki in imamo skupni elaborat, ki vsebuje tudi spremembe, ki so posledica označitve. Samostojnih primerov označitve je zelo malo, zato je bila ob pisanju pravilnika sprejeta odločitev, da bomo samostojno označitev meje podrobneje določili v tehničnih specifikacijah po izvedbi prehoda v D96/TM. To smo opredelili v 8.točki tehničnih specifikacij. (1.3.2020) ~~Elaborat označitve urejene meje je vedno samostojen elaborat. Razlik v elaboratu med samostojno označitvijo meje in označitvijo meje sočasno z drugimi postopki ni – razen tega, da se v takih primerih določene vsebine lahko nahajajo samo enem elaboratu (npr. ni treba izdelati dveh ločenih skic, ...).~~

Elaborat označitve urejene meje vsebuje obvezne sestavine elaborata in tehnično poročilo, ki je bilo poslano strankam.

Torej odgovor na vprašanja je:

1. Ali ločimo označitev meje, kjer se spreminjajo tudi koordinate ZK-točk (o čemer govorijo Tehnične specifikacije) in označitev meje, kjer se koordinate ne spreminjajo? NE
2. Ali v primeru, da imamo samo označitev meje v naravi, brez spreminjanja koordinat, geodetsko podjetje izdelava samo tehnično poročilo? NE, izdelava elaborat označitve meje, ki vsebuje obvezne sestavine elaborata + tehnično poročilo označitve meje.

Objavljeno 10.9.2019
Sprememba velja od 1.3.2020 dalje.

3 Izračun površine parcele

Opis dileme:

V 20. členu Pravilnika o evidentiranju podatkov v zemljiškem katastru je navedeno, da se površina parcele ali zemljišča pod stavbo izračuna iz koordinat ZK-točk. Če imajo ZK-točke določene le grafične koordinate, se pred izračunom površine izvede lokacijska izboljšava.

V 6.2 poglavju Tehničnih specifikacij pri posebnih primerih izračuna površine na strani 55, prvi trije primeri dopuščajo izračun površine parcele z izravnavo na uradno (atributno) površino parcele pred parcelacijo ali evidentiranjem ZPS. Novi pravilnik izravnave na uradno (atributno) površino ne omenja.

VPRAŠANJE 1 :

Kako določamo površine – vedno iz koordinat ali lahko tudi tako, kot je določeno v posebnih primerih izračuna površine na 55. strani Tehničnih specifikacij?

Ali se pravila pri izračunu površine pri izvedbi geodetske storitve ali na zahtevo stranke v okviru izvedbe geodetske storitve razlikujejo?

ODGOVOR 1:

Pravilnik je malo prehitel in če bi ga striktno izvajali, bi morali v vseh primerih, ko še nimamo določene vse koordinate ZKT parcele (nove ali obstoječe) pred izračunom površine narediti lokacijsko izboljšavo. Geodetska uprava na območju celotne RS izvaja projekt »Lokacijska izboljšava ZK«, ki bo zaključen novembra 2020. Do zaključka projekta so stranke, ki imajo svoje parcele na območjih, kjer še nismo izvedli lokacijsko izboljšavo, v neenakopravnem položaju, saj bi imele večje stroške, kot stranke na območjih, kjer je GU že izvedla lokacijsko izboljšavo. Zato v tehničnih specifikacijah kot poseben primer izračuna površine še vedno dopuščamo izračun površine parcele z izravnavo na uradno (atributno) površino parcele.

Lastnik mora imeti možnost, da se odloči, kako kakovostno in natančno so določene meje njegove nepremičnine, natančnosti površine je posledica te odločitve, je izveden podatek in ne more posredno omejevati lastnika pri zgornji odločitvi. Torej, če bo lastnik želel bolj natančno površino, bo izbral storitev, ki omogoča natančnejšo določitev koordinat.

Torej odgovor na vprašanja je:

Do zaključka projekta »Lokacijska izboljšava ZK« se lahko površina parcele izračuna iz koordinat ali v skladu z enim od posebnih primerov navedenih v tehničnih specifikacijah. Priporočamo pa, da se na območjih, kjer so že določene koordinate vsem ZK točkam parcele površine določijo iz koordinat.

Če stranka zahteva izračun površine parcele v okviru izvedbe geodetske storitve, se površina vedno izračuna iz koordinat (glej zadnji posebni primer izračuna).

(18.1.2021) V tehničnih specifikacijah št. 35311-26/2020-2552-2 z dne 4.1.2021, ki se začnejo uporabljati 15.2.2021 je izračun površine spremenjen in usklajen s pravilnikom (glej poglavje 6.2. Izračun površine).

Objavljeno 10.9.2019

VPRAŠANJE 2:

Prosim dodatna pojasnila tehničnih specifikacijah št. 35311-26/2020-2552-2 z dne 4.1.2021 glede sprememb v poglavju »6.2.2. Izračun površine«, drugi odstavek, druga vrstica, ki se nanaša na situacijo, če je urejen del meje. V prejšnji različici je bilo navedeno, da se v temu primeru površina izračuna samo na zahtevo lastnika, kar je tudi skladno s 20. členom pravilnika in 19. členom ZEN. Slednji pogoj je sedaj brisan. Ali to pomeni, da je ob postopku ureditve dela meje potrebno (obvezno) tudi izračunati površino parcele, na kar nakazuje tudi primer 2?

ODGOVOR 2:

Da. Pravilnik o evidentiranju podatkov v zemljiškem katastru (v nadaljevanju: pravilnik) v 20. členu določa, da se površina parcele izračuna iz koordinat ZK točk, če se uredi ali spremeni meja parcele ali če izračun površine zahteva lastnik parcele v okviru geodetske storitve.

2.člen pravilnika pa določa, da se določbe tega pravilnika, ki urejajo mejo parcele, uporabljajo tudi za del meje parcele. **Kar pomeni, da daje pravilnik podlago, da se v postopkih urejanja in spreminjanja meje za parcele v postopku in za sosednje parcele, med katerimi se ureja ali spreminja meja oz. del meje, površina izračuna iz koordinat brez posebne zahteve stranke.** Sosednji parceli, ki meji na parcelo v postopku v samo eni ZK točki, se površina na tej podlagi ne izračuna. Ena ZK točka ne predstavlja del meje. Po zaključku projekta Lokacijska izboljšava je sloj ZKN zvezen, vse ZK točke imajo koordinate (E, N).

Zahteva lastnika parcele v okviru geodetske storitve za izračun površine parcele je potrebna v postopkih, ko se meja parcele ne ureja ali spreminja, npr. v postopku evidentiranja zemljišča pod stavbo.

Ker je bilo kar nekaj dilem in pomislov glede spreminjanja površin parcelam, ki niso predmet naročila geodetske storitve (sosednje parcele) in posledic omejenega izvajanja geodetskih storitev in izrednih razmer vezanih na covid, je bil sprejet dogovor, da obvezen izračun površine parcel vežemo na datume, ki omogočajo izvajalcem geodetskih storitev, da lastnike parcel v postopku seznanijo, da se za parcele v postopkih, površine parcel uskladijo z grafično površino parcel v zemljiško katastrskem načrtu. Površina prikazana v grafiki - ZKN bo enaka površini na potrdilih, javnem pogledu, ... Površina je izveden podatek, matematični izračun na podlagi koordinat točk, ki bolj ali manj točno določajo mejo parcele. Izračunana površina bo popolno in pravilno odražala stanje na terenu, ko bo stranka uredila vse meje parcele.

Na podlagi dogovora je popravljen – dopolnjen odgovor 2.

Dogovor:

Urejanje meje: Površina se za parcele za katere je vložen zahtevek za ureditev meje in je bila mejna obravnava začeta oziroma izvedena od vključno 1.3.2021 mora izračunati iz koordinat E, N. Za sosednje parcele, med katerimi se ureja meja ali del meje pa se lahko izračuna na tak način brez posebne zahteve stranke. Priporočamo pa, da to naredite samo v primerih, ko stranko s tem predhodno seznanite.

Izravnava meje: Površina se za obe parceli, med katerima se izvaja izravnava meje ali dela meje mora izračunati iz koordinat E, N, če je soglasje k izravnanim delu meje podpisano od vključno 1.3.2021 dalje.

Parcelacija: Površina novih parcel se mora izračunati iz koordinat, če je vložen zahtevek za parcelacijo od vključno 1.3.2021 dalje.

V primeru večjih, obsežnejših elaboratov (npr. odmera cest), kjer se je z izvedbo geodetske storitve začelo pred 1.3.2021, se lahko izvajalci geodetskih storitev ob predložitvi ustreznih dokazil o izvajanju pred 1.3.2021 (vabila strankam, zapisnik mejne obravnave, ...) z geodetsko pisarno dogovorijo, ali se lahko površine novih parcel izračunajo še na način, ki je veljal do 1.3.2021. Za zahtevke vložene po 30.6.2021 dogovori niso več možni.

Objavljeno 18.1.2021

Objavljeno 11.2.2021

VPRAŠANJE 3:

1.Kako izračunati površino v primerih, ko ima parcela v atributnem delu stavbišče in dvorišče, pri čemer ima stavbišče več delov (v grafiki) skupna površina stavbišča pa je podana samo v eni vrstici (zapisu) ... splošno znano je, da se v teh primerih stanje na terenu v večini primerov ne ujema z grafiko in je določitev ZPS* takim delom nepravilna. Ali v teh primerih sosednjim parcelam v postopku, ki bodo imele urejen del meje brišemo vse poligone stavbišča in določimo samo eno površino – (zemljišče). Kako izračunati površino v primerih, ko ima parcela v atributnem delu

stavbišče (šifra 217) in dvorišče, pri čemer ima stavbišče več poligonov v grafiki in en zapis - skupno površino vseh stavbišč v atributnem delu. V takem primeru se recimo v naravi ugotovi, da vsi deli iz grafike zadostijo pogojem za pretvorbo v ZPS*. Kako se izračuna površina ZPS* za te dele (ali iz koordinat za vse ZPS*)?

2. Tudi v primerih, ko je na sosednji parceli ZPS ali ZPS*, ki ima prizidek ali se stanje na terenu v celoti ne ujema s stanjem v grafiki – Ali se brišejo vsi deli parcel (ZPS in ZPS*) kar bi bilo pravilno in prikaže le izračun ZME (zemljišče), vendar kakšen bo odziv strank sosednjih parcel? Na podlagi česa lahko takšne dele na sosednji parceli brišemo, če ni vloge in naročila sosednje stranke v postopku in ali smo strankam na terenu dolžni pojasniti kaj se bo zgodilo z njegovo parcelo.

3. Ali bo GU pri pošiljanju obvestil o površini navedla na podlagi česa je bila izračunana površina.

ODGOVOR 3:

V skladu z zakonodajo se podatki o vrstah rabe in katastrskih kulturah od 1.1.2014 ne vodijo več. Podlaga za izbris podatkov, ki se ne vodijo več je torej Zakon o evidentiranju nepremičnin - ZEN (Uradni list RS, št. 47/2006 in nasl.)

Če so na parceli parcelni deli z arhivskimi šiframi vrste rabe je potrebno na parcelah, vključenih v geodetsko storitev pred izračunom površine parcele preveriti ali parcelni deli parcel v postopku izpolnjujejo pogoje za določitev zemljišča pod stavbo (šifra 221). Po preveritvi atributnih in grafičnih podatkov zemljiškega katastra s stanjem v naravi je potrebno, na podlagi rezultatov preveritve, uskladiti podatke med atributnim in grafičnim delom zemljiškega katastra. Pri tem se še vedno smiselno (ob upoštevanju sprememb po tem datumu) uporablja navodilo »Vzdrževanje zemljiškega katastra od vključno 1.1.2014 dalje« (številka: 35311-137/2013-1 z dne 11.11.2013). V navodilu je določeno, kdaj je prevedba v ZPS* obvezna (za parcele, ki so predmet naročila oziroma postopka). V primerih, ki so priloga navodila, je tudi primer prevedbe za stavbišče (str.21).

Če je parcelni del vrste rabe pod stavbo (šifre: 201, 202, 203, 204, 205, 206, 207, 217, 218 in 219) evidentiran v atributnem delu zemljiškega katastra kot vrstica s skupno površino več poligonov, v grafiki pa sta evidentirana dva ali več poligonov se lahko pojavita dva primera:

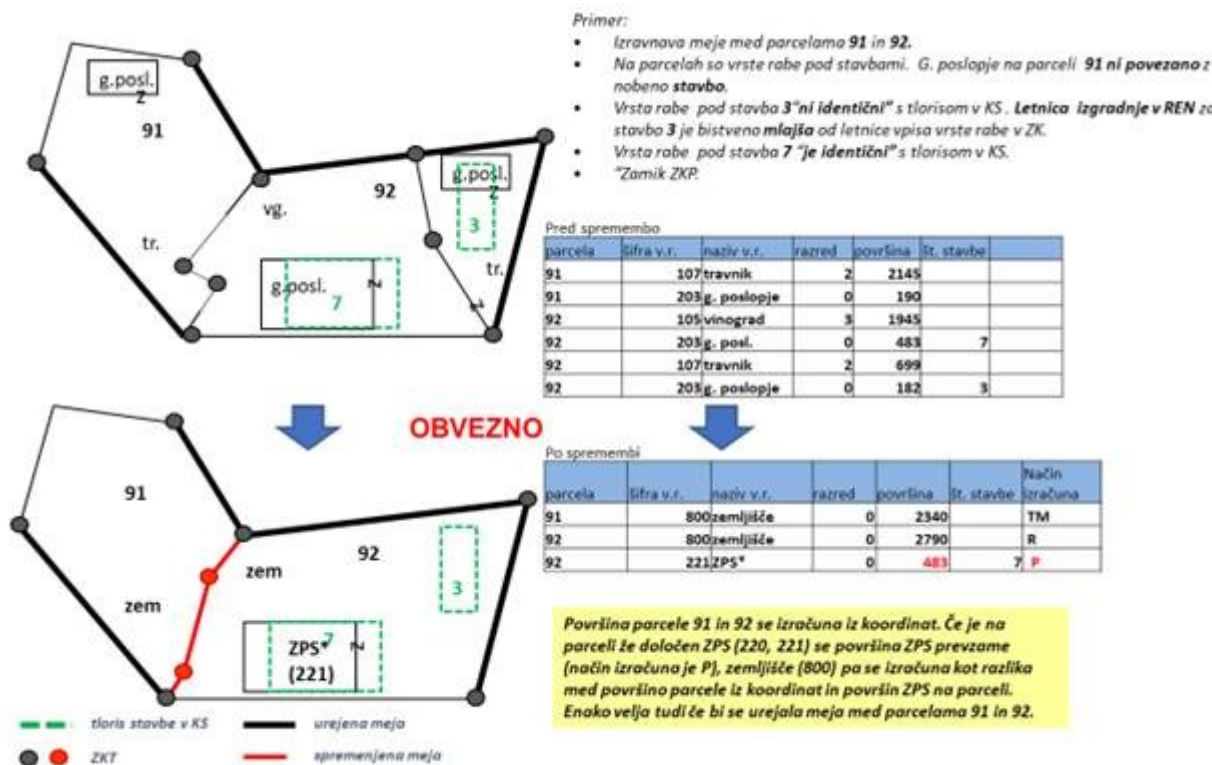
- Za vse poligone so izpolnjeni pogoji za prevedbo v ZPS* => uskladi se število zapisov (vrstic) v atributnem delu s številom poligonov v grafičnem delu zemljiškega katastra na način, da se površina ZPS* prevzame iz podatkov zbirke listin.
- Za vse poligone niso izpolnjeni pogoji za prevedbo v ZPS* => površina ZPS* se za poligon, ki izpolnjuje pogoje, prevzame iz podatkov zbirke listin.

Če v zbirki listin ni podatkov o atributni površini poligona ali podatkov za izračun atributne površine poligona, se prevedba ne izvede.

Če so na parceli samo veljavne rabe zemljišča (šifre 220, 221 in 800) je bila prevedba v skladu z navedenim navodilom že izvedena. Če stanje v naravi ne ustreza evidentiranemu stanju ZPS*/ZPS (npr. narejen prizidek) se opozori stranke in spremembe izvede na zahtevo stranke.

V skladu z dobro poslovno prakso, izvajalec geodetske storitve lastnike parcel seznaniti s posledicami izvedbe geodetske storitve na njihovih parcelah (npr. izračun površine, določitev zemljišča pod stavbo, uskladitvijo podatkov med atributnim in grafičnim delom zemljiškega katastra, ...). Kdaj se parceli določi ali spremeni površina parcele je določeno v 20.členu Pravilnika o evidentiranju podatkov v zemljiškem katastru. Površina parcele je vedno matematični rezultat podatkov, ki določajo mejo parcele (izračunan iz koordinat ZK točk). V obvestilih geodetske uprave je dodano pojasnilo glede izračuna površine.

Primer:

Objavljeno 11.2.2021

4 Določitev ZK točke zelo blizu druge ZK točke

Opis dileme:

V zadnjem času se bolj pogosto pojavlja, da v elaboratu geodetske storitve izvajalec postavi dve ZKT na zelo kratki razdalji (npr. 3cm). ZKT sta postavljeni ali na meji ZPS ali meji parcele.

VPRAŠANJE:

3. Ali je to pravilno in strokovno? Ali obstajajo kriteriji?

ODGOVOR:

Pri pripravi sprememb podatkov se upošteva vsebina in namen posameznega podatka in natančnost evidentiranja. Pri evidentiranju stavb in mej parcel se evidentira dejansko stanje ob upoštevanju smiselne generalizacije (upošteva se pravila stroke, kriterije generalizacije se določi na podlagi vira in namena zajema podatkov). Pri mejah parcel je potrebno upoštevati tudi dejstvo, da mora biti omogočena označitev meje (torej obeh ZKT).

Drugače povedano: Evidentiranje več ZKT na razdalji, ki je manjša od natančnosti metode določitve posamezne sosednje ZKT ali manjša od 0,5 m, praviloma ni možno (razdalja med dvema točkama mora biti večja od 2-kratnika daljše polosi standardne elipse zaupanja v koordinato točke). Izjemoma se evidentiranje take točke lahko izvede samo, če obstaja zato utemeljen vsebinski razlog, ki bo utemeljil, zakaj se v konkretnem primeru niso upoštevala splošna strokovna pravila generalizacije in bi upoštevanje generalizacije bistveno vplivalo na pravice in dolžnosti lastnikov parcel.

Komentar: To da v naravi obstaja nek manjši lom na stavbi, še ne pomeni, da se ga evidentira (sploh, če evidentiranje nima vpliva na izris grafike v minimalnem merilu izdaje potrdil in ne vpliva na druge podatke, ...). Tak način evidentiranja je nestrokovno, po nepotrebnem obremenjuje evidence in ne vpliva na pravice in dolžnosti vezane na uporabo nepremičnine, ter ne predstavlja predpisane obveze v povezavi z evidentiranjem v zemljiškem katastru.

Objavljeno 10.10.2019

5 Opozorila in pojasnila – splošno, dopolnitev elaborata

Način izdelave in sestavine elaborata geodetske storitve podrobneje določa Pravilnik o evidentiranju podatkov v zemljiškem katastru in Tehnične specifikacije (v nadaljevanju: predpisi).

V praksi opažamo, da se določene pomanjkljivosti bolj pogosto pojavljajo, zato želimo na njih posebej opozoriti. Pri izvedbi geodetskih storitev in izvedbi postopkov je potrebno paziti, da:

- se pri izdelavi elaboratov uporablja verzija programa Geos ali GeoPro, ki je že dopolnjena za delo po novih pravilih, potrebno je uskladiti oziroma si pripraviti vzorce (glav) izpisov posameznih sestavin,
- so oddani skenogrami elaborata ustrezne kvalitete, berljivi, strani pravilno obrnjene, brez praznih strani, ...,
- v primeru, ko je dan elaborat v dopolnitev, izvajalec ponovno preveri in po potrebi dopolni celoten elaborat oz. izvajalec dopolnitev izvede na način, da dopolnjen elaborat ne vsebuje neusklajenih sestavin in z odpravo napake niso povzročene nove napake.

(18.1.2021)

~~Z namenom, da se čim prej navadimo na delo po »novem« zaposleni na geodetski upravi ob pregledu prvih elaboratov posameznega izvajalca, vloženi po 1.6.2019 na določene manjše pomanjkljivosti (napake) v konkretnem elaboratu najprej opozorijo. Izvajalci pa poskrbijo, da v naslednjih elaboratih teh pomanjkljivosti ni več. Za lažje razumevanje prilagamo nekaj primerov.~~

Primeri, ko se **ne poziva k dopolnitvi**:

- če se namesto izraza pooblaščen geodet (ZEN-A) uporablja izraz pooblaščen inženir geodetske stroke (ZAID). Oba izraza sta pravilna, priporočamo pa krajši izraz »pooblaščen geodet«, tako na naslovnici kot na zapisniku mejne obravnave,
- če oblika tabel, izpisov, lokacija naslova sestavine (spodaj ali zgoraj, ...) ipd ni enaka vzorčnemu elaboratu ali primerom predstavljenih na skupnih izobraževanjih,
- če sestavine elaborata niso oblikovno enake vzorcu elaborata, po vsebini pa so v skladu s tehničnimi specifikacijami,
- ipd .

(18.1.2021)

~~Nekaj primerov, ko **najprej opozorimo**, izvajalec pa poskrbi za oddajo naslednjih elaboratov, v katerih ne bo več neustrezne vsebine, ki je bila predmet opozorila:~~

- ~~• sestavina ima preveč vsebine, neustrezna poimenovanja sestavin (npr. napisani podatki o osebi, ki je izdelala sestavino, prostori za vpise/potrditve OGU/GP, poleg navedbe vrste elaborata še dodatni naslov, navajanje pooblaščenecv, ...),~~
- ~~• vse sestavine so podpisane in žigosane (ni potrebno, potrjuje se samo naslovnica),~~
- ~~• elaborat vsebuje sestavine, ki niso predpisane (npr. samostojni zapisnik parcelacije)~~
- ~~• skica:
 - naslov ni skica, glava skice ima preveč vsebine,
 - nepotrebne legende (legenda se izdela samo, če so potrebni posebni prikazi, ki še niso definirani v katastrskem ključu, legende, ki vsebujejo izseke iz predpisanega katastrskega ključa se ne izdeluje),
 - unikatne poljubne oznake v skici (npr. izpis lastnikov v krogu, ali posebna označba pred imenom in priimkom,
 - prikaz vsebin, ki niso predmet skice,
 - ipd.~~

Nekaj primerov napak v elaboratu, ki **se morajo odpraviti**:

- manjkajo sestavine ali je njihova vsebina neusklajena,
- skica – nejasna, nepopolna skica (npr. več številčk, ne veš na kaj se nanašajo, kot skica je izrisan prikaz ZKP z ZK točkami, ...), ne uporablja se katastrski in topografski ključ, ...
- strokovno poročilo – ni podatkov o določitvi koordinat, ni analize natančnosti koordinat (lahko je tudi skupaj z uporabljenimi podatki v enem sklopu, pri izračunu površine manjkajo podatki npr. način izračuna, urejenost,
- ipd .

Dopolnitve elaborata (v primeru poziva po e-mailu ali na podlagi dopisa):

1. v primeru, da gre samo za popravo podatkov za evidentiranje sprememb (digitalnih izmenjevalnih datotek) in poprava ne vpliva na nobeno od tiskanih sestavin elaborata, izvajalec oz. pooblaščen geodet preda novo ZIP datoteko z aplikacijo ODE na server GURS-a. Obvestilo o predaji pošlje po e-mailu.
2. V primeru, da je potrebno zaradi dopolnitve popraviti poleg izmenjevalnih datotek, tudi posamezne sestavine elaborata (npr. izdelati novo skico, izračun površin, prikaz sprememb,...)

izvajalec preda novo zip datoteko z aplikacijo ODE na server GURS-a. Spremenjene tiskane sestavine predloži osebi, ki je pozvala k dopolnitvi (osebno ali po pošti). Poleg dopoljenih tiskanih sestavine se priloži tudi tiskana izjava pooblaščenega geodeta, iz katere je razvidno, da je bil opravljen pregled elaborata in katere sestavine so nove oz. dopolnjene. Izjava vsebuje datum, podpis in potrditev pooblaščenega geodeta. To izjavo pooblaščenega geodeta Geodetska uprava vloži v elaborat. Stare napačne sestavine Geodetska uprava (uradnik, ki vodi postopek) iz elaborata izloči.

(18.1.2021) Prehodno obdobje je zaključeno, saj so tehnične specifikacije v uporabi že 18 mesecev. Posledično se priporočila, ki so bila namenjena mehkeemu prehodu oziroma postopnemu navajanju na delo »po novem« ne uporabljajo več. Elaborati morajo biti v celoti izdelani v skladu z veljavnimi tehničnimi specifikacijami, če niso se pošlje poziv za dopolnitev.

Objavljeno 15.1.2020
Dopolnjeno 18.1.2021

6 Opozorila in pojasnila – skica, strokovno poročilo

V tehničnih specifikacijah je določeno, da so na skici prikazane vse merjene točke in geodetske točke, ki so pomembne oziroma pojasnjujejo izvedeno geodetsko storitev (uvod 3.točke in opis pri številkah drugih točk).

To pomeni, da:

- na skici ni potrebno označiti vseh točke, ki so navedene v strokovnem poročilu oz. v podatkih iz instrumenta, saj lahko podjetje posname širšo okolico, več točk (npr. stranka je naročila tudi vpis v KS, izdelavo geodetskega načrta, ...), ki jih kasneje ne potrebuje oziroma ne uporabi za pripravo elaborata (pri tem je potrebno paziti, da se v elaboratih ne oddaja veliko število neuporabljenih podatkov, saj to vpliva na preglednost elaborata in po nepotrebnem obremenjuje analogni trajni arhiv – zbirko listin)
- ni potrebno, da so vse detajlne točke, prikazane v skici posnete na terenu oz. navedene v izpisih podatkov iz instrumenta. Te točke so lahko navedene samo v izpisu koordinat (npr. vogali, jaški, ipd... koordinate so lahko skonstruirane, prevzete iz geodetskega načrta, ...),
- topografija - ni potrebno, da je vsa topografija izmerjena in ni vedno potrebna za pojasnitev izvedene geodetske storitve,
- Točke, uporabljene v kontrolnih meritvah morajo biti izmerjene. Detajlnim točkam, katerih namen je samo dodatna pojasnitev izvedene geodetske storitve ali zavarovanje merjene točke, ni potrebno določiti koordinat.
- Izjemoma se lahko opravi tahimetrična izmera samo z eno orientacijo (kot + dolžina), če gre za stojišča, ki so bila določena v okolju, kjer ni možno zagotoviti več orientacij (npr. atriji stavb, pozidana dvorišča, ozke naravne soteske, gozdna območja, ipd...). Smiselno je, da se izmerijo kontrolne detajlne točke 2x iz različnih stojišč.
- Uporabljeni podatki in analiza natančnosti koordinat sta lahko skupaj, ustrezno ~~to~~ je dopolnjen tudi PP ODE.
- Obseg analize natančnosti koordinat je odvisen od obstoječih podatkov zemljiškega katastra. Včasih zadostuje samo en stavek poleg navedbe uporabljenih podatkov (npr. če je parcela urejena, navedemo, da so predlagane spremembe znotraj mej urejene parcele).
- Določitev atributov ZK točk:
 1. Določitev atributov ZK točk je posledica stanja v zbirki listin, upoštevanja strokovnih pravil, predpisanih pravil posameznih postopkov načina izvedbe storitve ter specifik naročila storitve. Izvedene storitve in postopki morajo biti jasni, transparentni, brez dvomov glede tega, da elaborat izkazuje nedvoumno voljo lastnikov. Torej se ne izhaja samo iz posameznih atributov ZK točke (oziroma pravil za določitev atributa) ampak iz pravil za posamezno storitev. Npr. parcelacija se izvajajo v pisarni, meje so bile predhodno urejene. Za nove ZK točke na urejeni meji je potrebno zagotoviti, da so določene na linijo predhodno urejene meje, posledično imajo enako ali slabšo natančnost, v nobenem primeru pa ne more biti točkam določena metoda 91 – terenska meritev, saj točke niso bile izmerjene na terenu.
 2. Pri določitvi in spreminjanju koordinat se smiselno upošteva tudi pojasnilo iz dokumenta »Zemljiški kataster - vprašanja in odgovori« pod točko 1. Spreminjanje koordinat urejene meje – natančnejša določitev koordinat (meje) po 42.členu ZEN. K temu odgovoru

- dodajamo še pojasnilo: Vse ZK točke z atributi METEN=93 in TRANS=2 ne izpolnjujejo pogoja natančnosti do 12 cm. Potrebno je preveriti podatke v zbirki listin. ZK točke urejenih mej, ki so imele ob nastanku določene samo koordinate v D48/GK z transformacijo (METEN 93), nimajo določene natančnost (torej ne moremo trditi, da je natančnost do 12 cm). Pogoj naveden v drugi alineji odgovori pod točko 1. za te točke ni izpolnjen.
3. ZK točke na meji parcele, ki niso določene z eno izmed geodetskih metod izmere na terenu, imajo metodo določitve 92 ali 93 (odvisno od načina določitve). ZK točke na meji ZPS, ki so izmerjene na terenu s polarno ali ortogonalno metodo, imajo metodo določitve 91 ali 97 (odvisno od natančnosti uporabljene metode). *Opomba: Geodetske metode izmere na terenu – glej navodila objavljena na Portalu prostor <https://www.e-prostor.gov.si/zbirke-prostorskih-podatkov/drzavni-prostorski-koordinatni-sistem/navodila/>.*
 4. Določitev nove točke na liniji že urejene meje v postopku parcelacije je označitev meje in ni nov elaborat, nova zahteva za ureditev meje ali nova zahteva za natančnejšo določitev meje. Podrobnejša pojasnila glede določitve koordinat najdete v dokumentu »Zemljiški kataster - vprašanja in odgovori« pod točko 1. Spreminjanje koordinat urejene meje – natančnejša določitev koordinat (meje) po 42.členu ZEN.
Primer: Lastnik sosednje parcele, ki leži ob urejeni meji ni stranka v postopku parcelacije. Le če se postavi mejnik na linijo urejene meje, ga je potrebno povabiti na postopek označitve meje. Torej kljub temu, da se na urejen del meje postavi nova točka (z ali brez fizične označitve) in ta meja razpade na dva dela, to ni postopek ureditve meje, izdaja nove odločbe o tem delu meje s tremi točkami (pred parcelacijo pa sta bili samo dve) ni potrebna, razen v primeru, ko smo izvedli natančnejšo določitev meje po 42.členu ZEN.
 5. ~~Uporaba METEN 88: ta metoda določitve koordinat je bila uvedena 21.01.2019 (prehod v D96/TM koordinatni sistem) kot ena izmed metod izboljšave lokacijskih podatkov (poleg 85-87). V to metodo so se ob prehodu uvrstile do tedaj vodene METYX 95 in 96 (metodi iz izboljšave trajnih nasadov v letu 2013). Razlog za uvedbo METEN 88 je metodologija množične homogenizacije, ker ZK točke bivših METYX 95 in 96 predstavljajo posebno kategorijo ZK točk. *Opomba: Take točke v postopku homogenizacije dobijo na novo določene koordinate in METEN 77. Po homogenizaciji torej nobena ZK točka nima več METEN 88.*~~
 - ~~• S postopki lokacijske izboljšave po ZEN-A se ZK točkam lahko pripišejo le METEN 85, 86 ali 87, nikakor pa ne METEN 88. To je navedeno v točki 5.2.3.1 Tehničnih specifikacij. V kolikor torej pride do spremembe koordinat ZK točk zaradi izvedenega postopka lokacijske izboljšave ali pa zagotavljanja pravilne topologije (navezava na točko 7.4 Tehničnih specifikacij, primer ZK točke 12659), se glede na natančnost določitve koordinat takim ZK točkam pripiše ena izmed metod 85, 86 ali 87.~~
 - ~~• Na podlagi teh pravil bo METEN 88 po zaključku homogenizacije za celo državo postala brezpredmetna, saj nobena ZK točka ob pravilni izvedbi postopkov več ne bo imela te metode.~~

~~(18.1.2021) Homogenizacija je zaključena, METEN 88 se ne uporablja več in je 15.2.2021 brisana iz veljavnega šifrantu METEN.~~

*Objavljeno 15.01.2020
Dopolnjeno 18.1.2021*

7 Opozorila in pojasnila – vrste rabe in katastrske kulture

Pri izvajanju geodetskih storitev se do prehoda v vodenje in vzdrževanje katastra v novi informacijski rešitvi na podlagi novega zakona, ki bo nadomestil ZEN, uporablja tudi navodilo št. 35311- 137/2013-1 z dne 11.11.2013 »Vzdrževanje zemljiškega katastra od vključno 1.1.2014 dalje – NAVODILO«. Navodilo je objavljeno na GeoBlogu in intranetni strani GU. Posledično se spremembe, izvedene v skladu z navedenim navodilom prikažejo v sestavinah elaborata geodetske storitve.

Objavljeno 15.01.2020

8 Označitev urejene meje

VPRAŠANJE:

Ali velja 8.točka tehničnih specifikacij tudi za označitev predlagane meje na mejni obravnavi?

ODGOVOR:

Ne, 8.točka Tehničnih specifikacij se nanaša na urejene meje (že evidentirane v zemljiškem katastru) – zato tak naslov. Torej gre za primere, ko je naročena označitev urejene meje (to je meja, ki je v bazi že evidentirana kot urejena meja na podlagi že zaključenega postopka).

Pri postopku ureditve meje ali spreminjanja meje ni sprememb (ni potreben poseben elaborat, tehnično poročilo, če se označi meja predlagana na mejni obravnavi ali nova meja v postopkih spreminjanja meje).

Objavljeno 15.01.2020

9 Evidentiranje sprememb v ZKN, lokacijska izboljšava

Opis dileme:

Geodetsko podjetje ob izvedbi storitve ugotovi sekanje linij v ZKN in odpravi topološko nepravilnost - sekanje linij v skladu s 7.3 in 7.4 točko tehničnih specifikacij. Ali v tem primeru že gre za izboljšavo po 61.a ZEN? Dilema je zaradi druge alineje 2.odstavka 61a.člena, ki se glasi:

(2) Meje parcel in zemljišča pod stavbo se spremenijo z lokacijsko izboljšavo:

- *v samostojnem postopku lokacijske izboljšave, če so meje evidentirane z natančnostjo, manjšo od 1 m,*
- *v drugih postopkih urejanja in spreminjanja mej ter evidentiranja zemljišča pod stavbo, kjer se določijo ali spremenijo koordinate katastrskih točk, če je to potrebno zaradi evidentiranja novih ali spremenjenih podatkov v zemljiškem katastru.*

VPRAŠANJE: Kako določimo, ali gre za spremembe, ki so posledice grafičnega vklopa ali je to že postopek lokacijske izboljšave po 61a.členu ZEN?

ODGOVOR:

V zemljiškokatastrskem načrtu (ZKN) so prikazane meje parcel in zemljišč pod stavbo, ki imajo določene koordinate ZK točk. Meje parcel in zemljišč pod stavbo se v ZKN spremenijo z neposredno uporabo koordinat ZK točk.

Za okolico izvedene storitve se smiselno uporabljajo pravila grafičnega vklopa v ZKP. Te spremembe so del izvedene geodetske storitve po osnovnem zahtevku. To pomeni, da so spremembe koordinat ZK točk v okolici, zaradi zagotovitve vklopa brez topoloških napak/sekanj, del izvedene geodetske storitve po osnovnem zahtevku (posebna zahteva za lokacijsko izboljšavo po 61.a členu ni potrebna). V tem primeru mora biti v elaboratu (strokovnem poročilu) jasno navedeno, katerim točkam so bile koordinate spremenjene zaradi zagotavljanja topologije in na kakšen način so bile koordinate določene.

Izjema, ko je potrebna tudi zahteva za lokacijsko izboljšavo je primer, ko se spreminjajo koordinate v okolici geodetske storitve ZK točkam z METEN=85, 86 ali 87, če so bile koordinate določene v predhodnem postopku po 61.a členu ZEN. V tem primeru mora stranka vložiti dodaten zahtevek po 61.a členu ZEN, ki ga rešujemo v skladu z določbami tega člena.

Pojasnilo: Koordinate ZK točk, ki so pridobljene s homogenizacijo (METEN=77), štejemo/prikazujemo kot koordinate z neznano natančnostjo, ki je slabša od 1m. V ZKP za evidentiranje sprememb uporabljamo grafični vklop. O grafičnem vklopu govori 12.člen Pravilnika o evidentiranju podatkov v ZK. Le-ta govori tudi o popravi mej in zemljišč pod stavbo v okolici izvedene geodetske storitve. ZKP in pa ZKN na območju z ZK točkami slabše natančnosti sta si po vsebini podobna. Zato tudi spremembe v koordinatah (t.j. v ZKN) na posameznih ZK točkah z METEN 77 v okolici geodetske storitve, ki zagotavljajo topološko pravilen sloj ZKN, razumemo kot analogijo pravilom grafičnega vklopa in del izvedene geodetske storitve po osnovnem zahtevku. Kljub temu pa se za spremenjene koordinate na ZK točkah s predhodno METEN=77 kot METEN vpiše (v odvisnosti od natančnosti) ena izmed metod izboljšave 85-87 (nikakor pa ne ostane ali pa se na novo pripíše 77, ki je »rezervirana« samo za homogenizacijo!).

(18.1.2021) Od novembra 2020 imamo zvezen sloj ZKN. V tehničnih specifikacijah št. 35311-26/2020-2552-2 z dne 4.1.2021, ki se začnejo uporabljati 15.2.2021 je poglavje »7. Izvajanje geodetskih storitev na območju lokacijsko izboljšanih podatkov« spremenjeno oz. dopolnjeno (glej točko 7.3 in 7.4).

*Objavljeno 15.01.2020
Dopolnjeno 18.1.2021*

